

Obsah

ZÁKLADNÍ POROZUMĚNÍ DEPRESI A JEJÍ LÉČBĚ

1 Jak diagnostikovat vlastní náladu - první krok v léčbě	13
1.1 Co je to deprese	19
1.2 Co je to deprese z pohledu kognitivní terapie	21
1.2.1 Zaznamenávání denní nálady	23
1.2 Beckova posuzovací stupnice deprese	25
2 Jak myšlenky působí na náladu a chování	31
2.1 Kognitivní terapie a sociální učení	35
2.2 Co ovlivňuje naše chování	36
2.3 Jak se projevuje deprese	39
2.4 Deprese a sociální učení	43
3 Průvodce léky proti depresi	51
3.1 Co se vlastně v mozku při depresi děje	53
3.2 Jak antidepressiva působí	54
3.3 Trvání léčby antidepressivy	57
3.4 Mýty a pověry, které brání užívání léků	57

POMOC PŘI TYPICKÝCH PROBLÉMECH V DEPRESI

4 Co s myšlenkami, které vedou k depresi	61
4.1 Dotazník myšlenek a postojů	68
4.2 Automatické myšlenky, vztah k emočním reakcím a chování	70
4.2.1 Úvod k práci s automatickými myšlenkami	71
4.2.2 Krok 1.: Spojení emoční reakce s automatickými myšlenkami	72
4.2.3 Krok 2.: Rozpoznání automatických myšlenek	74
4.2.4 Krok 3.: Testování platnosti automatických myšlenek	75
4.2.5 Krok 4.: Racionální odpověď	76
4.3 Metoda A-B-C-D	77
5 Jak se bránit paralýze vůle	85
5.1 Letargický cyklus	93
5.2 Nastavení mysli vedoucí k paralýze vůle	94
5.3 Techniky k mobilizaci vůle	98
5.3.1 Seznam denní aktivity (SEDAK)	98
5.3.2 Arch proti otálení (APOT)	100
5.3.3 Denní záznam automatických myšlenek (A-B-C-D)	101
5.3.4 Arch předpovědi příjemnosti (APEPŘ)	103

5.3.5	ANTIALE	105
5.3.6	Sebeposilovač	106
5.3.7	Myšlenky inhibující činnost - myšlenky orientující k činnosti (MÍČ - MOC)	107
5.3.8	Drobný krok	109
5.3.9	Antimělybch	110
5.3.10	Odzbrojovací technika	111
5.3.11	Přiměřený chlubil (zviditelňovač úspěchu)	112
6	Strategie řešení problému	115
6.1	Hlavní problémové oblasti	123
6.1.1	Neschopnost relaxovat	123
6.1.2	Nedostatek příjemných aktivit	124
6.1.3	Problémy se sebeprosazením	124
6.1.4	Nedostatek sociálních dovedností	125
6.1.5	Partnerské problémy	125
6.1.6	Ostatní problémy vztahující se k depresi	127
6.2	Strategie řešení problému	128
6.2.1	Určení problému: co chci změnit, co chci řešit	129
6.2.2	Konkretizace: jak ve skutečnosti problém vypadá	131
6.2.3	Sledování v čase: jak to vypadá při delším pozorování	135
6.2.4	Metoda: jak dosáhnou změny	137
6.2.5	Dílčí kroky: jak krok za krokem měním problémovou oblast	138
6.2.6	Hodnocení a odměny	138
6.2.7	Ukončení programu	141
6.2.8	Velká odměna: Co si zasloužím, když jsem to dokázal	142
7	Strach a úzkost a jak je překonávat	143
7.1	Druhy úzkostných stavů	150
7.2	Jak se projevuje úzkost a strach	151
7.3	Bludný kruh úzkosti	154
7.4	Strategie boje s úzkostí	158
7.4.1	Určení problému a cíle	158
7.4.2	Konkretizace problému	159
7.4.3	Sledování problémového chování v čase	161
7.4.4	Metody snižování úzkosti	162
7.4.5	Dílčí kroky	167
7.4.6	Hodnocení a odměny po dílčích krocích	168
7.4.7	Ukončení a velká odměna nakonec	169

CO JE DOBRÉ NAUČIT SE DO BUDOUCNOSTI

8 Lepší je být relaxovaný a klidný, než úzkostný a napjatý	173
8.1 Co je to relaxace	179
8.2 Posouzení vlastního napětí a uvolnění	183
8.3 Podmínky pro relaxaci	185
8.4 Jogínská relaxace	188
8.5 Bensonova metoda	191
8.6 Ostův nácvik aplikované relaxace	193
8.7 Obvyklé problémy	196
8.8 Zaznamenávání praktického cvičení	197
8.9 Uplatnění relaxační procedury ve specifických situacích	197
9 Umění být s partnerem	201
9.1 Automatické myšlenky v partnerském vztahu	211
9.1.1 Krok 1.: Spojit emoční reakce s automatickými myšlenkami	212
9.1.2 Krok 2.: Rozpoznání automatických myšlenek	215
9.1.3 Krok 3.: Testování automatických myšlenek	216
9.1.4 Krok 4.: Racionální odpověď	217
9.2 Testování vlastního očekávání	217
9.3 Přerámování	219
9.4 Rodinné mýty	220
10 Rozšiřte příjemné aktivity	227
10.1 Vztah mezi příjemnými aktivitami a depresí	231
10.2 Lewinsohnův seznam příjemných aktivit	234
10.3 Plán zvyšování příjemných aktivit	247
10.3.1 Sledování v čase	247
10.3.2 Konkretizace - jak to s příjemnými aktivitami u mne vypadá	250
10.3.3 Formulace plánu	255
10.3.4 Dílčí kroky	257
10.3.5 Odměna	259
10.3.6 Hodnocení	260
Závěr	261